

Velvyslanectví České republiky ve
Vilniusu

Česko-litevské bilaterální vztahy

Ing. Vít Korselt
Velvyslanec ČR v Litvě

Teritoriální setkání Litva
ICC Praha, 19.02.2019

Obsah

1. Obecné informace o Litvě,
ekonomická situace
2. Bilaterální vztahy s akcentem na
ekonomiku
3. Příležitosti ve vybraných oborech
4. Podnikání a obchodování s Litvou
5. Diskuze

1. Základní informace o Litevské republice I.

- největší trh Pobaltí s necelými třemi milióny obyvatel
- hlavní město: Vilnius (ca 540 tis. obyvatel)
- další velká města: Kaunas, Klaipėda, Panevėžys a Šiauliai
- členský stát EU, NATO, OECD
- úzká spolupráce s Lotyšskem a Estonskem (Baltské shromáždění), jakož i se severskými zeměmi (Rada států Baltského moře)
- pozvolné ožívání intenzivnějších vztahů s Polskem, strategický partner
- vyhraněný postoj k Rusku, snaha o dosažení energetické nezávislosti a implementace obnovitelných zdrojů energie
- podpora Ukrajiny, Gruzie, aktivní přístup k zemím Východního partnerství

1. Základní informace o Litevské republice II.

Makroekonomika

- vývoj ekonomiky – HDP za rok 2018: 3,5 %; odhad růstu pro 2019: EK 2,8 %, LNB 2,8 %
- inflace – za rok 2018: 2,6 %; odhad pro rok 2019: 2,2 %-2,4 %
- nezaměstnanost – na konci 2018: 6,4 %; odhad pro rok 2019: 6,2%
- průměrný růst mezd v roce 2018: 9,5 %; odhad pro rok 2019: 6,9 % (reforma daňového systému)
- výdaje na soukromou spotřebu v roce 2018: 4,2 %, odhad pro rok 2019: 4,0 %
- index spotřebitelských cen v roce 2018: 2,4 % v porovnání s předchozím rokem
- průměrná mzda v roce 2018: 935,7 EUR
- minimální mzda: 430 EUR (skutečná částka díky daňovým změnám 555 EUR)

1. Základní informace o Litevské republice III.

Přímé zahraniční investice

- 45 nových projektů v roce 2018 – nový rekordní výsledek pro Litvu
- stoupající tendence (2015: 28 projektů, 2016: 36 projektů, 2017: 39 projektů)
- noví příchozí: Revolut, Google, Moody's, Convius, Tonbo Imaging
- objem přímých zahraničních investic v roce 2017: 15,2 bil. EUR, 95 % z EU
- na podporu zahraničních investic vznikl “Foreign Direct Investment Promotion Program”
- 7 zón volného obchodu
- důvody růstu:
  - rapidní rozvoj sektoru finančních technologií (FinTech)
  - pokračující diverzifikace sektoru Globálních obchodních služeb (GBS)
  - atraktivní podmínky pro oblast výzkumu a vývoje
  - úroveň vzdělání

1. Základní informace o Litevské republice IV.

Zahraniční obchod Litvy

- **export** (11/2018): zvýšení o 6,6 % (2,653 mil. EUR) v porovnání s 2017
- především ropné produkty, tabákové výrobky, strojírenské produkty, chemikálie, produkty zpracovatelského průmyslu
- hlavní cílové země: Rusko, Lotyšsko, Polsko, Německo, USA, Estonsko, Švédsko

- **import** (11/2018): zvýšení o 5,4 % (2,790 mil. EUR) v porovnání s 2017
- ropa, plyn, strojírenská zařízení, dopravní prostředky, textil, kovy
- největší dovozci: Rusko, Německo, Polsko, Lotyšsko, Itálie, Nizozemí

1. Základní informace o Litevské republice V.

Hlavní obory ekonomiky

- **zemědělství** – základ LT ekonomiky v roce 1940 (1/2 prac. síly), stále klíčová role v zaměstnanosti i HDP, 44,8 % rozlohy lze obdělávat, hlavní exportní položky ryby, mléko, máslo, sýry
- **průmysl** – nezastává tak významnou roli jako zemědělství, jedno z hlavních a nejziskovějších odvětví je chemický průmysl (hnojiva), textil, dále elektronika (např. lasery), zpracování dřeva a papírenský průmysl, potravinářství
- **služby** – rapidní rozvoj finančních technologií, příchod nových firem, zjednodušené vydávání licencí pro společnosti pracující s elektronickými finančními službami
- **biotechnologie** - výzkum a produkce, farmaceutické výrobky, roční růst sektoru o 20-25%

1. Základní informace o Litevské republice VI.

Vládní strategie, hlavní směry dalšího rozvoje

- zvyšování obranného rozpočtu
- energetické projekty včetně rozvoje obnovitelných zdrojů energie
- dopravní infrastruktura (železnice – Rail Baltica, silnice Via Baltica, modernizace a rozšiřování letišť, námořní doprava – rozvoj přístavu Klaipéda)

2. Vzájemné ekonomické vazby mezi ČR a Litvou I.

- **2017:** vývoz z ČR do Litvy 599,6 mil. EUR (+30 %, 29. místo)
- dovoz do ČR 275,6 mil. EUR (+33,4 %, 45. místo)
- celkový obrat 875,2 mil. EUR (+31,1 %) a bilance +324 mil. EUR (+27,5 %).
- **leden – srpen 2018:** dovoz do ČR z Litvy v hodnotě za 203,4 mil. EUR (v meziročním srovnání 118,7 %),
- opačným směrem putovalo zboží za 381,3 mil. EUR (101,1 %)
- celkový objem 584,7 mil. EUR (106,6 %), tj. kladné saldo pro ČR ve výši 177,9 mil. EUR (86,4 %).

Velvyslanectví České republiky ve
Vilniusu

2. Vzájemné ekonomické vazby mezi ČR a Litvou II.

české exportní zboží:

osobní vozidla a jejich díly, elektronika, strojírenské výrobky, plasty, léčiva a výrobky pro energetiku,

výrobky importované z Litvy:

tabák a tabákové výrobky, plasty, hnojiva, elektrická zařízení, nábytek a farmaceutické výrobky.

Velvyslanectví České republiky ve
Vilniusu

2. Vzájemné ekonomické vazby mezi ČR a Litvou III.

Zemědělský a potravinářský průmysl

Stavební průmysl

Chemický průmysl

Zpracovatelský průmysl

Textilní a obuvnický průmysl

Kovozpracovatelský průmysl

Civilní letecký průmysl

Dopravní průmysl a infrastruktura

Železniční a kolejová doprava

Obranný průmysl

Zábava a volný čas

Energetický průmysl

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

2. Vzájemné ekonomické vazby mezi ČR a Litvou IV.

Příklady působení českých a litevských firem

- průmysl – Škoda Auto (cca 10% trhu), Barum, Škoda Transportation, Škoda Vagónka, AŽD, Bonatrans
- stavebnictví – EUROVIA, Jika, Korado
- zdravotnictví – LINET
- potravinářství – EMCO, Budvar, Plzeňský Prazdroj, Vitana, BioVita, Becherovka,
- výrobky a služby z Litvy – hnojiva Achema, mléčné výrobky Džiugas, správa letišť Avia Solutions

ŠKODA

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Litvě I.

Doprava a dopravní infrastruktura

- klíčová oblast rozvoje – modernizace městské dopravy
- dokončení výměny zastaralého vozového parku v MHD
- tendry na nízkopodlažní autobusy, modernizace trolejového vedení, náhradní díly
- automobilové součástky, rozvoj elektromobility
- letiště – nové systémy řízení leteckého provozu, modernizace letiště ve Vilniusu, rozvoj infrastruktury v Kaunasu a Palanze
- silnice – modernizace a rozšiřování silniční sítě, městské obchvaty a okruhy
- železnice – strategický rozvoj sektoru, projekt Rail Baltica, modernizace a rozšiřování parku lokomotiv a vagónů, modernizace tratí a jejich vybavení, rozvoj logistiky
- přístav – rozšiřování Klaipėdy, rozvoj ropného a LNG terminálu a infrastruktury

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Litvě II.

Energetika

- Národní strategie energetické nezávislosti, v roce 2050 má být veškerá spotřebovaná elektrická energie vyráběna v Litvě
- příležitosti pro české firmy v podobě podporovaného rozvoje obnovitelných zdrojů energie (30% v roce 2020, do roku 2030 podle plánu bude podíl 45 % a v roce 2050 až 80 %)
- zejména větrné a solární energie, obnova a modernizace přečerpávací vodní elektrárny Kruonis
- energetická efektivita, snižování spotřeby a ztrát při výrobě, přenosu a spotřebě, využívání moderních technologií (Smart Grids).

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Litvě III.

Obranný průmysl

- zvýšení rozpočtu
- vozidla, pěchotní zbraně, komunikační a řídicí systém, případná modernizace letectva
- hledání partnerů pro případnou spolupráci na třetích trzích

Stavební průmysl

- plánování rekonstrukcí budov, panelových domů, zvyšování energetické efektivity
- výstavba nového národního stadiónu
- modernizace městského osvětlení ve Vilniusu
- renovace a rozšíření přístavu v Klaipėdė

3. Příležitosti ve vybraných oborech v Litvě IV.

Zábava a volný čas

- psací a kreslicí potřeby
- koloběžky, tříkolky, jízdní kola

Zemědělství a potravinářský průmysl

- lesnická infrastruktura a služby
- rozvoj organického zemědělství
- kontrola kvality a její zvýšení
- zefektivnění produkce
- změna exportní orientace

4. Podnikání a obchodování s Litvou I.

Desatero pro obchodování s Litvou

1. Buďte aktivní, trpěliví, nenechejte kontakt „vyšumět“
2. Vyjádřete obdiv k litevské historii a zdůrazněte tradičně přátelské česko-litevské vztahy.
3. Zjistěte si o Litvě alespoň základní informace
4. Nenechte se odradit počáteční nepřístupností Litevců, v užším kontaktu jsou přátelštější a pohostinní.
5. Při uzavírání kontraktů zdůrazněte oboustrannou výhodnost.
6. Dbejte na prestiž, prezentaci, oblečení a formu vystupování. Mají větší význam než u nás.
7. Při oslovování můžete běžně používat křestní jména a vykání. Litevská příjmení se totiž vyslovují obtížně.
8. Jednání jsou vedena v ruštině nebo angličtině, vizitky však volte v anglické verzi.
9. Rozhovory si zkuste domlouvat na čas mezi desátou a jedenáctou hodinu dopoledne. Možnost úspěchu v jednání se zvýší, pokračujete-li obědem v restauraci.
10. Své litevské partnery nepodceňujte, jsou zdatnými obchodníky.

4. Podnikání a obchodování s Litvou II.

- + ekonomicky rychle se rozvíjející země
- + mimořádně vysoká dynamika v sektoru služeb a finančních technologií
- + rapidní rozvoj v oblasti inovací, vývoje a výzkumu
- + člen EU a Schengenského prostoru
- + příznivé podmínky pro založení nových firem
- + vysoká úroveň vzdělání, 92 % lidí v pracovním věku má minimálně středoškolské vzdělání

Zdroj: Baltic free economic zone (<http://www.balticfez.com/7-reasons-to-invest-in-lithuania/>).

4. Podnikání a obchodování s Litvou III.

- i přes reformy stále poměrně rigidní trh práce, zvláště pro občany třetích zemí
- setrvalý trend emigrace mladých, kvalifikovaných talentů a obecné stárnutí populace
- nedokončená reforma vzdělávání, rozdíl mezi potřebami ekonomiky a produkcí absolventů ve školách
- potřeba dalších reforem za účelem zvýšení výkonnosti a efektivity veřejného sektoru
- zdravotnictví a sociální systém volají po dalších a hlubších reformách
- vysoké zdanění práce a sociální příspěvky, podíl šedé ekonomiky, nutnost další stabilizace státního dluhu

Zdroj: OECD Economic Surveys, Lithuania, June 2018, Overview.

4. Podnikání a obchodování s Litvou IV.

Založení firmy a podnikání v Litvě

- zahraniční firmy mohou působit v Litvě
  - napřímo (reprezentační kancelář či pobočka – bez statutu právnické osoby, společný podnik, akvizice, dceřiná společnost – se statutem)
  - prostřednictvím litevského partnera/distributora
- postup registrace na stránkách ZÚ, STI, možná podpora ZÚ
- pro snazší a rychlejší postup lze doporučit služby specializovaných kanceláří
- řešení obchodních sporů funguje obdobně jako v ČR, hlavní je kvalitní smlouva
- zadávání veřejných zakázek odpovídá právu EU a bývá zpravidla dostupné na webu

4. Podnikání a obchodování s Litvou V.

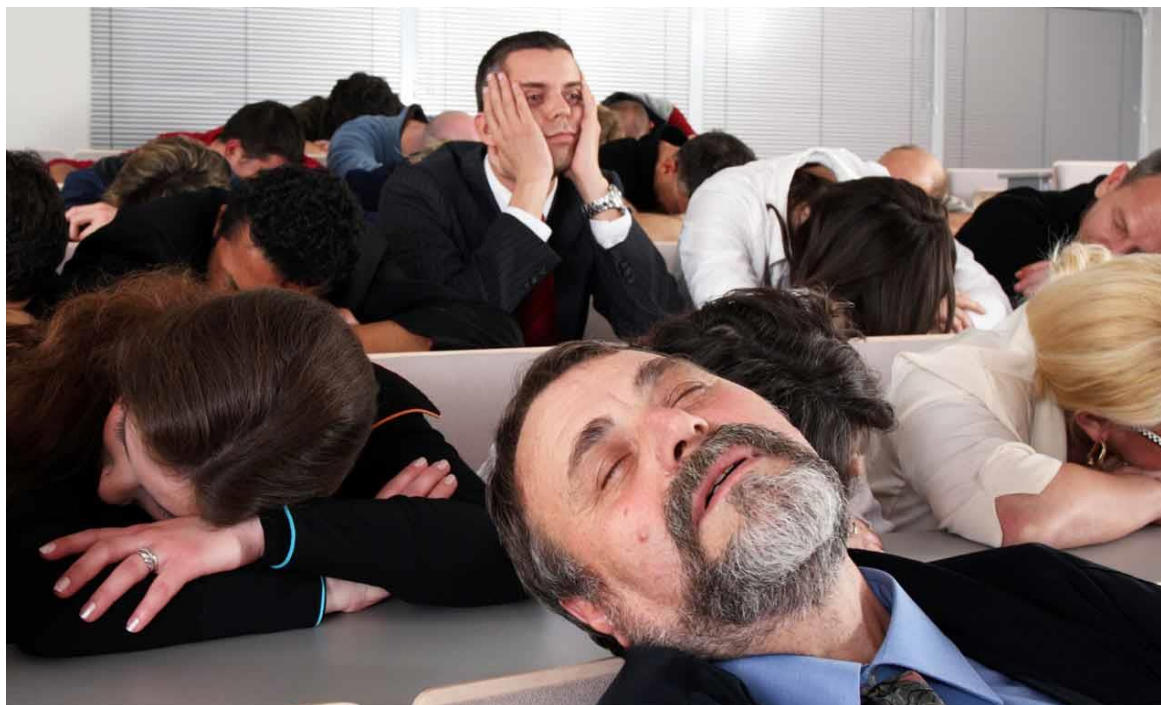
Pomoc a podpora ZÚ ve spolupráci se ZK CzechTrade Riga a KCE

- služby ZÚ zdarma, dle dohody MZV/MPO zejména poskytuje podporu B2G a G2G (jednání s LT institucemi a státními podniky, podpora u tendrů a využívání fondů EU)
- poskytuje však i základní služby a poradenství ve vztahu k litevskému trhu v B2B (příprava na obchodní jednání, informace pro exportéry, identifikace příležitostí)
- ve spolupráci se ZK CT Riga se podílí i na průzkumu trhu, přípravy obchodních jednání, ověřování zájmu o výrobek/službu
- podpora při účastech na výstavách a veletrzích
- projekty ekonomické diplomacie
- pomáhá při řešení problémů, sporů atd.
- zajišťuje informační servis o podnikání a obchodování s Litvou

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Děkuji Vám za pozornost a těším se na Vaše dotazy!

Zdroje

Data:

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-performance-country/lithuania/economic-forecast-lithuania_en

<https://www.lb.lt/en/latest-economic-projections#ex-1-1>

<https://investlithuania.com/news/lithuania-attracts-record-number-of-investment-projects-in-2018-as-ecosystem-diversifies-and-matures/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Lithuania

<https://tradingeconomics.com/lithuania/exports>

<https://tradingeconomics.com/lithuania/imports>

<http://www.balticfez.com/7-reasons-to-invest-in-lithuania/>

<https://www.mzv.cz/vilnius/cz/index.html>

<https://www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/evropska-unie/pobalti/obchodovani-litva>

<https://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/teritorialni-informace-zeme/litva.html>

OECD Economic Surveys, Lithuania, June 2018, Overview.

Obrázky

<https://publicdomainvectors.org/cs/volnych-vektoru/Litevsk%C3%A1-vlajka-na-b%C3%ADI%C3%BD-povrch/28357.html>

<https://www.royal-badges.cz/motiv/10078-statni-vlajka-litva>

<https://www.army-eshop.cz/placky/>

<https://potreby-kancelarske.eu/kreslici-kazeta-gioconda-8896-2kd-koh-i-noor-drevena.htm>